

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w BIAŁYMSTOKU
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3**

PS-I.431.2.8.2014.MK

**Pani
Halina Sokołowska
Kierownik
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Rutce-Tartak**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 i ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206, z późn. zm.), w zw. z art. 2 pkt 1 i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 31 ust.1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012 r. poz. 1228 z późn. zm.) oraz § 14 ust. 2 Regulaminu postępowania kontrolnego prowadzonego przez pracowników Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, w dniach 26-27.08.2014 roku pracownik Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku Marek Kiryluk – inspektor wojewódzki, na podstawie upoważnienia nr 1/2014 znak: PS.I.431.8.2014.MK z dnia 01.08.2014 r. (wydanego z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej), przeprowadził kontrolę, w trybie zwykłym, w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rutce-Tartak, ul. 3 Maja 13, 14-406 Rutka-Tartak, zwanym dalej GOPS, Ośrodkiem.

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu w książce ewidencji kontroli GOPS pod poz. nr 4.

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą:

Prawidłowość działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych, w okresie od 1 sierpnia 2013 r. do dnia kontroli.

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono, że w okresie objętym kontrolą zadania wynikające z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012 r., poz.1228 z późn. zm.), zwaną dalej ustawą, GOPS realizuje na podstawie § 6 Statutu z dnia 14 września 2004 r. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rutce-Tartak (Dz. Urz. Woj. Podl., Nr 146, poz.1938 z późn. zm).

Kierownik GOPS posiadała upoważnienie Wójta Gminy Rutka-Tartak z dnia 2.06.2008 r., znak OR 0113-26/08 do przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego i wydawania w tych sprawach decyzji. Upoważnienie zostało wydane na podstawie art. 4 ust.3 ustawy. Od 14 czerwca 2010 r. podstawą do wydania upoważnienia, w zakresie działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych jest art.8b ustawy. Podczas kontroli stwierdzono, że kierownik Ośrodka nie posiadała upoważnienia do przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 i 2 ustawy, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy. W okresie objętym kontrolą nie wykonywała tych działań (w okresach nie objętych kontrolą przekazywała te informacje bez właściwego upoważnienia). W dniu zakończenia kontroli kontrolującemu okazano

upoważnienie wydane na podstawie aktualnych przepisów, tj. art. 8b oraz art.8a w zw. z art.8c ustawy, wydane przez Wójta Gminy Rutka-Tartak (upoważnienie z 26 sierpnia 2014 r., znak Or.0052.4.2014).

Wyjaśnień udzielała Kierownik GOPS, realizująca zadania z zakresu ustawy .

Ocenę kontrolowanej jednostki dokonano na podstawie następujących ustaleń:

W ewidencji GOPS na dzień 01.08.2013 r. zarejestrowanych było 22 dłużników alimentacyjnych, w tym w okresie świadczeniowym 2013/14 podejmowane były działania w stosunku do 16 dłużników - informacja z protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień - nr 1 w aktach kontroli. W pozostałych przypadkach świadczenia nie byłyby wypłacane, bądź nie było znane miejsce pobytu dłużników.

W kontrolowanym okresie, pod względem legalności i rzetelności porównano zgodność działań podejmowanych przez GOPS z przepisami wynikającymi z ustawy, wobec 9 dłużników alimentacyjnych, wybranych z listy dłużników, udostępnionej przez pracownika GOPS.

W wyniku powyższych czynności stwierdzono, że GOPS podjął następujące działania wobec dłużników alimentacyjnych:

a) jako organ właściwy dłużnika (skontrolowano akta 5 dłużników) tj.:

- przeprowadzał wywiad alimentacyjny z dłużnikiem, w celu ustalenia jego sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej, a także stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej oraz odebrał od dłużnika alimentacyjnego oświadczenie majątkowe, zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy,
- przekazywał informacje do komornika oraz organu właściwego wierzyciela z przeprowadzonych wywiadów alimentacyjnych oraz odebranych oświadczeń majątkowych (w tym wszelkie posiadane informacje, istotne dla skuteczności egzekucji),
- zobowiązał dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy oraz informował właściwy powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego,
- składał wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz.553 z późn. zm.) oraz do starosty o zatrzymanie prawa jazdy,
- informował wierzyciela oraz komornika sądowego o podjętych działaniach (informacje pochodzące z wywiadu alimentacyjnego, oświadczeń majątkowych),

b) jako organ właściwy wierzyciela - działający również jako organ właściwy dłużnika (skontrolowano akta 4 dłużników), tj.:

- przekazywał dłużnikom informacje o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa, określonych w art. 27 ust. 7 pkt 3 ustawy,
- kierował wnioski do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, w przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- wydawał decyzje administracyjne w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- kierował upomnienia,
- wystawiał tytuły wykonawcze.

We wszystkich aktach (które zawierały niżej wymienione działania) Ośrodek:

- 1) nie wszczynał postępowania przed wydaniem decyzji w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- 2) nie zgłaszał do biura informacji gospodarczej, informacji gospodarczej o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych w 6 przypadkach. Podstawą zgłoszeń była *umowa o współpracy*

między Wójtem Gminy Rutka-Tartak a Infomoniorem BiG S.A w Warszawie z dnia 11.03.2009 r.- w stosunku do 6 dłużników,

- 3) nie informował organu właściwego dłużnika oraz dłużnika o przekazaniu do biura informacji gospodarczej, informacji gospodarczej o zobowiązaniu dłużnika wynikającym z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy,
- 4) nie poinformował organu właściwego wierzyciela, o podjętych działaniach wobec dłużnika alimentacyjnego oraz o ich efektach (tj. skierowanym do powiatowego urzędu pracy wniosku o aktywizację zawodową dłużnika alimentacyjnego, o odpowiedziach z urzędu pracy, o skierowanym wniosku do prokuratury o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 kk oraz wniosku do starosty o zatrzymanie prawa jazdy oraz o decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy),
- 5) w decyzjach w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego nie określał kwoty odsetek do zapłaty.

Ponadto, w pojedynczym przypadku (arkusz ustaleń z kontroli nr 3) Ośrodek wydał decyzję w sprawie umorzenia odsetek oraz rozłożenia na raty kwoty głównej. Zgodnie z art. 30 ust.2 ustawy organ właściwy wierzyciela może:

- a) umorzyć należności dłużnika z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w całości lub w części łącznie z odsetkami,
- b) odroczyć termin płatności,
- c) rozłożyć na raty.

Ośrodek działający jako organ właściwy wierzyciela lub dłużnika w sprawach o roszczenia alimentacyjne, nie korzystał z uprawnień dot. wytoczenia powództw wobec innych osób uprawnionych do alimentacji, z powodu zgonu tych osób.

Pod względem rzetelności, na podstawie wszystkich skontrolowanych akt spraw stwierdzono, że wszystkie działania wobec dłużników były podejmowane przez GOPS we właściwej formie, zgodnie z ustawą o pomocy uprawnionym do alimentów oraz ustawą z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz.267 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541, z późn. zm.).

Natomiast Ośrodek:

- 1) nieterminowo wydawał decyzje w sprawie zwrotu (...) – we wszystkich przypadkach,
- 2) nieterminowo kierował upomnienia do dłużników – we wszystkich przypadkach,
- 3) nieterminowo wystawiał tytuły wykonawcze –we wszystkich przypadkach,
- 4) nieterminowo kierował wnioski o aktywizację zawodową dłużnika w przypadku zobowiązania dłużnika do zarejestrowania się jako osoba bezrobotna – arkusze ustaleń z kontroli nr 6 i 8.

Wykaz skontrolowanych spraw oraz wszystkich stwierdzonych nieprawidłowości opisano w arkuszach ustaleń z kontroli nr 1-9.

Mając na uwadze nieprawidłowości stwierdzone w skontrolowanych aktach, podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.

Przyczyną stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień było niestosowanie lub niewłaściwe stosowanie przepisów ww. ustaw i rozporządzenia, co mogło być spowodowane ilością i różnorodnością zadań realizowanych na stanowisku pracy (pełnienie funkcji kierownika).

Skutkiem stwierdzonych nieprawidłowości było:

- podejmowanie działań w stosunku do dłużników z opóźnieniem,
- nieterminowe przeprowadzanie postępowania egzekucyjnego.

Osobą odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości jest kierownik GOPS, wykonujący w kontrolowanym okresie zadania podlegające kontroli.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego znak: PS-I.431.2.8.2014.MK z dnia 23.09.2014 r. nie wniesiono zastrzeżeń.

Mając na uwadze powyższe oceny i uwagi wnoszę o:

- 1) niezwłoczne podejmowanie wszelkich działań wobec dłużników alimentacyjnych, w tym:
  - a) wszczynanie postępowania przed wydaniem decyzji w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
  - b) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art.28 ust.1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy,
  - c) informowanie organu właściwego wierzyciela o wszystkich działaniach oraz ich efektach podejmowanych działań,
  - d) określanie odsetek do zapłaty w decyzjach w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
  - e) wydawanie decyzji o umorzeniu należności z tytułu wypłaconych świadczeń zgodnie z art. 30 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
- 2) terminowe podejmowanie działań wobec dłużnika, tj.:
  - a) wydawanie decyzji administracyjnych w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
  - b) kierowanie upomnień do dłużników,
  - c) wystawianie tytułów wykonawczych,
  - d) podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych.
- 3) przekazywanie organowi właściwemu dłużnika oraz dłużnikowi informacji o zobowiązaniu dłużnika wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust.1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, po dokonanych wpisach do biura informacji gospodarczej.

Informując o powyższym, uprzejmie proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybienia.

Jednocześnie proszę poinformować Wojewodę Podlaskiego, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach i wskazanie terminu, w którym działania te zostaną wykonane.

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

Andrzej Kozłowski
Dyrektor Wydziału
Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Pan Jan Racis – Wójt Gminy Rutka - Tartak
2. a/a